

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2002-2003

27 februari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de prefinanciering van rioleringswerken

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de databank met antennesites

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuwe Europese richtlijn aangaande het verbod op geïmpregneerd hout

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verstoring door luchtballons en gemotoriseerde parapentes in speciale beschermingszones

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlarem-reglementering voor crematoria in Vlaanderen

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 27 februari 2003

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.57 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de prefinanciering van rioleeringswerken

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de prefinanciering van rioleeringswerken.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag om uitleg heeft betrekking op een besluit van de Vlaamse regering van 1 februari 2002 dat in het Belgisch Staatsblad verscheen op 10 april 2002. Dit besluit gaat over de subsidiëring van de aanleg door de gemeenten van openbare rioleeringen, andere dan prioritaire rioleeringen, en van de bouw door de gemeenten van kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Artikel 6 van dit besluit zegt dat de VMM in overleg met de gemeenten een meerjarenprogramma opmaakt en op basis hiervan, na overleg met de gemeenten, driemaandelijks een subsidiëringsprogramma voorlegt aan de minister. Dit subsidiëringsprogramma wordt vastgesteld door de bevoegde Vlaamse minister, in casu minister Dua. Aan dit besluit hangt een aanzienlijke gewestbijdrage vast die in artikel 2 wordt bepaald en varieert van 50 percent tot 100 percent, maar dit terzijde.

Om in aanmerking te komen voor een gewestbijdrage moet de gemeente een voorontwerpdossier samenstellen en terecht voldoen aan een hele reeks voorwaarden. Uiterlijk 9 maanden na de bekend-

making door de VMM aan de betrokken gemeente, moeten de gemeenten een voorontwerpdossier indienen bij de VMM in 4 exemplaren.

Na controle wordt het voorstel tot toezegging van de gewestbijdrage voorgelegd aan de bevoegde Vlaamse minister. Nu wordt echter vastgesteld dat verschillende gemeenten met hun geplande rioleerings- en bestratingswerken niet van start kunnen gaan, hoewel in de gemeentelijke kredieten werd voorzien in de begroting en de kredieten van de administratie Wegen en Verkeer of van De Lijn beschikbaar zijn.

De toegestane kredieten van het MINA-fonds voor het begrotingsjaar 2002 blijken echter opgebruikt. De vastlegging voor deze dossiers kan ten vroegste in 2003 gebeuren. Het gaat evenwel om dossiers die op het subsidiëringsprogramma voor het eerste kwartaal 2003 ingeschreven staan.

Tot zover geen probleem, want de gemeenten zouden kunnen prefinancieren in afwachting van een betoelaging. Ze zijn daar trouwens toe bereid. Maar daar wringt precies het schoentje, want artikel 17 van het besluit laat dit niet toe. Het dossier mag pas door de gouverneur worden behandeld na toezegging van de gewestbijdrage.

Wat dit in de praktijk voorstelt, zou ik kunnen illustreren met een heleboel dossiers : Middelkerke, Gistel, Wervik, Oostende, Koekelare, Bredene, enzovoort. Ik zal me echter beperken tot één praktisch en concreet voorbeeld, namelijk dat van Middelkerke.

De grote werken in Middelkerke worden onderverdeeld in 4 fases. In fase 1A en 1B is voorzien in het tweede kwartaalprogramma van 2003. De voorontwerpen van fase 1A en 1B werden goedgekeurd in de ambtelijke commissie op 22 oktober 2002. De eigenlijke ontwerpen kunnen echter niet worden ingediend vooraleer het ministerieel besluit wordt

Maes

ondertekend, met daarin de vastlegging van de gewestbijdrage.

In fase 2A is eveneens voorzien in het tweede kwartaalprogramma van 2003. Het voorontwerp van fase 2A moet uiterlijk tegen 5 mei 2003 ingediend worden bij de VMM. Het beschikbare budget van het MINA-fonds voor 2003 is echter reeds volledig uitgeput door de dossiers die reeds eerder door de ambtelijke commissie werden goedgekeurd. Op het kabinet werd de opdracht gegeven voorlopig geen subsidiëringsprogramma 2004 op te stellen en alle projecten, dus in dit geval fase 2B, te verschuiven naar het meerjarenprogramma 2005-2007.

Er is dus geen budget voor subsidiëring voor de vernieuwing van de rioleringen, waardoor het volledig project op de helling komt te staan. Het gaat immers niet alleen om rioleringen, maar ook over bestrating, over De Lijn, over garages en noem maar op.

De samenwerking met De Lijn komt onder druk te staan, vermits de tramsporen moeten worden vernieuwd vanaf september 2003. Dit betekent concreet dat de werken voor fase 1A, omwille van technische redenen, vóór die datum moeten worden gerealiseerd. Om dezelfde reden moeten de werken van fase 1B zeker kunnen worden aangevat vanaf september 2003.

De nutsmaatschappijen zijn nu reeds begonnen met het openbreken van een aantal voetpaden om de leidingen te kunnen vernieuwen. Het gemeentebestuur stelt zich daarmee bloot aan schadeclaims. De winkeliers in de betreffende straten hebben immers reeds maatregelen genomen om hun handelszaken gedurende de zomer naar andere locaties over te brengen, iets wat niet zal kunnen gebeuren.

Mevrouw de minister, in die zin kan ik verschillende gemeenten en steden aanhalen die allen in moeilijkheden geraken. Uit mijn bevraging maak ik op dat het concreet om 60 dossiers gaat, goed voor een bedrag van 65 miljoen euro, en waarbij reeds 23 werken reeds zijn aangevat.

De situatie in deze gemeenten wordt onhoudbaar, rekening houdend met de samenwerkingsovereenkomsten die worden afgesloten met de verschillende nutsmaatschappijen en de timing die wordt vooropgesteld. Gemeenten moeten afzien van bevoelagen waardoor hun begroting in de verdrukking raakt, ofwel moeten ze afzien van werken of

ze slechts gedeeltelijk uitvoeren. De gemeente Middelkerke heeft dus een extra lening moeten aangaan van 745.000 euro om de werken toch te laten uitvoeren.

De vraag is dan ook of het subsidiebesluit niet moet worden gewijzigd, of er niet dringend in nieuwe kredieten moet worden voorzien of er interne verschuivingen op uw begroting moeten gebeuren. Het doel van dit besluit van 2002 was immers snel in te spelen op initiatieven van de gemeenten om de waterkwaliteit snel te kunnen verbeteren.

Mevrouw de minister, ik zou over elk dossier een verhaal kunnen vertellen. Ik zal dit echter niet doen. Wel zou ik willen weten op welke manier u ervoor zult zorgen dat de geplande rioleringswerken sneller kunnen worden uitgevoerd. Zult u inderdaad artikel 17 van het besluit van de Vlaamse regering veranderen door met name 'na toezegging gewestbijdrage' te vervangen door 'na goedkeuring door de ambtelijke commissie', waardoor de gemeenten zouden kunnen prefinancieren? Of zult u de kredieten bijsturen door interne verschuivingen?

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me volledig aan bij de vraag om uitleg van de heer Maes. Ik vraag me af of dit nu de paars-groene efficiëntie is.

Mevrouw de minister, bij het aantreden van deze paars-groene regering wou ze tabula rasa maken met het beleid uit het verleden. Een aantal zaken zou versneld worden doorgevoerd en uitgevoerd. Een van uw grootste beleidsprioriteiten was het versneld zuiveren en scheiden van regenwater en afvalwater, naast zoveel andere zaken.

Vandaag stellen we vast dat gemeentebesturen concrete initiatieven willen nemen. Ze vragen subsidies aan bij uw diensten. Die subsidies worden beloofd, maar op het moment dat de werken worden aanbesteed of in uitvoering gaan, geeft u niet meer thuis. Ik verwijs naar het actualiteitsdebat over wateroverlast en naar de talrijke interpellaties die hier begin januari werden gehouden. Iedereen is nadien met de beste intenties huiswaarts gekeerd.

Vandaag blijkt echter dat in plaats van een verbetering, er een verslechtering van de situatie is. Ik kan de stelling van de heer Maes dan ook alleen maar onderschrijven. In Vlaanderen zouden ongeveer 50 tot 60 projecten op de helling staan. Voor

Verfaillie

West-Vlaanderen zou het om ongeveer 12 projecten gaan.

Iedereen staat klaar met de subsidiëring : de diensten van de AWV en de gemeenten. Wij wachten op de middelen van de VMM of van Aquafin. Als u geen kredieten geeft voor die werken, zal minister Stevaert die middelen ook niet hoeven uit te geven en zal hij die voor andere zaken kunnen gebruiken. Op die manier zullen diverse zaken op de lange baan worden geschoven.

Mevrouw de minister, ik wil u dus vragen om dringend een oplossing te zoeken voor de diverse probleemsituaties. Mijns inziens kan het namelijk ook niet dat u een oplossing aanreikt aan de gemeentebesturen door ze te laten prefinancieren. U weet dat de gemeentebesturen gebukt gaan onder heel zware financiële lasten, onder andere door de politiehervorming, door de liberalisering van de energiemarkt en door nog zoveel andere zaken. De gemeenten hebben het financieel dus al heel moeilijk. Als ze dan nog eens bijkomende leningen moeten aangaan om die zaken te gaan prefinancieren, dan komen ze in een onmogelijke situatie terecht.

Er ligt dus een zeer grote verantwoordelijkheid bij de minister die van milieubeleid en afvalbeleid een van de topprioriteiten heeft gemaakt bij het aantreden van deze regering. Ik heb dan ook de volgende vragen.

Mevrouw de minister, u bent waarschijnlijk wel op de hoogte van de problemen. Welke mogelijkheden ziet u om deze problematiek op te lossen ? Hoe zult u ondanks de problemen toch een versnelde scheiding van regenwater en afvalwater realiseren ? Hebt u een idee over hoeveel projecten het gaat in Vlaanderen, waar de gemeenten of de AWV klaarstaan om de werken uit te voeren, maar waar uw diensten wegens financiële moeilijkheden niet kunnen volgen ?

De voorzitter : Collega's, het is natuurlijk wel de bedoeling dat deze vraag specifiek over de prefinanciering gaat. Het is niet de bedoeling dat hier nogmaals de algemene problematiek aan bod komt. Dat is in ieder geval mijn mening, en zo staat het trouwens ook in het Reglement.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, om te beginnen wil ik erop wijzen dat de pro-

blematiek van het tekort aan vastleggingskredieten voor de subsidiëring van de gemeentelijke rioleringswerken mij zeker goed bekend is en ook de regering goed bekend is. Gisteren heb ik nog overleg gehad met minister Van Mechelen.

Eigenlijk kunnen we de volgende vaststelling maken. Er is het investeringsprogramma waarop bepaalde projecten staan met een bepaald bedrag. Na een aantal maanden moet worden vastgesteld dat het bedrag totaal niet meer klopt. Dat is een van de redenen van de problemen. Ondertussen weten we dat het tekort op het programma gegroeid is tot 100 miljoen euro. Als alle projecten die zijn opgenomen in het investeringsprogramma, onmiddellijk zouden worden gehonoreerd, dan is 100 miljoen euro extra nodig. Het aantal projecten dat door gemeenten werd ingediend, ken ik niet precies, maar u kunt dat makkelijk opvragen in een schriftelijke vraag.

We stellen twee zaken vast. Het aantal dossiers dat door gemeenten wordt ingediend voor subsidie is veel groter dan het beschikbare subsidiebedrag. De kredieten die jaarlijks ter beschikking staan voor het RIO-besluit zijn noemenswaardig gestegen. We leverden al heel wat inspanningen, maar blijkbaar voldoen die niet. Ik ben het ermee eens dat veel meer kredieten ter beschikking moeten worden gesteld voor de subsidiëring van het rioleringsprogramma.

In het verleden werden ook heel wat dossiers opgenomen in een subsidieprogramma, hoewel ze nog niet waren goedgekeurd door de ambtelijke commissie. Dat is het geval voor dossiers die in de algemene context goed worden bevonden, maar die technisch nog moeten worden uitgewerkt. Heel wat projecten werden nog niet aanvaard door de technische commissie, omdat er nog iets mis is. Hiervoor zijn tal van redenen zoals het niet voldoen aan bepaalde voorwaarden, de gewijzigde wetgeving of de extra eisen van andere overheden.

In veel gevallen gaat het over dossiers die nog stammen uit de periode van mijn voorgangers en zich nu opstapelen. De dossiers bleven in de behandelingsprocedure zitten en de subsidie kon in het verleden niet worden vastgelegd. Positief is dat de gemeenten nu beter zijn gesensibiliseerd over rioleringsdossiers. Daardoor diepen ze oude dossiers terug op en passen ze aan. Die dossiers worden nu tijdens het ambtelijk overleg als goed beschouwd. Ik zit dus met een grote erfenis uit de periode van voormalig minister Kelchtermans. Die dossiers verzwaren mijn vastleggingskredieten. Het

Dua

gaat voor een groot deel om projecten die in 1998 en zelfs vroeger werden goedgekeurd en werden opgenomen in een subsidieprogramma.

Een groot deel van de projecten kon dan toch technisch worden goedgekeurd. Wegens de sterke toename van de kostprijzen tegenover de in de voormelde programma's gehanteerde kostprijzen, zijn er nu onvoldoende middelen om alle technisch goedgekeurde projecten vast te leggen ten laste van het MINA-fonds. Bij de vergelijking van de schatting van kostprijs door de gemeenten bij de indiening van de aanvraag en van de kostprijs op het ogenblik dat ik de vastlegging onderteken, merken we een verschil met gemiddeld factor 1,8. Een dossier dat door de gemeenten werd ingediend met een schatting ten belope van 100 miljoen euro, zal dus uiteindelijk 180 miljoen euro kosten.

Voor dat grote verschil tussen het subsidiëringsprogramma en het vastleggingsprogramma zijn er twee oorzaken. Ten eerste gaat het over heel oude dossiers en natuurlijk stegen de prijzen in tussentijd, maar ten tweede maken de gemeenten te vaak een te lage inschatting van de kosten. Het schijnt dat gemeenten ervan uitgaan dat ze op die manier meer kans maken op een goedkeuring, maar dat klopt helemaal niet. Het gevolg is dat een enorm probleem ontstaat op het ogenblik dat de vastlegging moet gebeuren op basis van het subsidieprogramma. Een aantal technisch goedgekeurde dossiers voor vastlegging moeten daardoor worden doorgeschoven naar de volgende kredietjaren of er moet worden gezocht naar bijkomende middelen.

Naar aanleiding van een interpellatie van de heer Sauwens, heb ik reeds opgemerkt dat de gemeenten er nu van uitgaan dat de subsidie een recht is in plaats van een gunst. Mijn voorganger, de heer Kelchtermans, heeft gelukkig het RIO-programma opgesteld. Hij zei echter altijd dat het programma na 6 jaar zou worden stopgezet. Wij hebben de termijn verlengd en de middelen verhoogd. Daardoor gaan de gemeenten er te makkelijk van uit dat voor elke aanleg van riolen subsidies worden verleend. Het aanleggen van riolen blijft een gemeentelijke bevoegdheid, maar omwille van de zware financiële implicaties ben ik voorstander van de financiële ondersteuning.

Gelet op het beschikbare krediet kan nu niet aan de volledige vraag worden voldaan. Heel wat projecten staan trouwens nog op een wachtlijst om te worden opgenomen in het subsidieprogramma.

Voorlopig heb ik nog geen goedkeuring gegeven, want eerst moeten de problemen worden opgelost.

Mijnheer Maes, u stelt een wijziging voor van artikel 17 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 februari 2002. De woorden 'na toezegging van gewestbijdrage' zouden daarbij worden vervangen door 'na technische goedkeuring door de ambtelijke commissie'. Iedereen is het erover eens dat het technisch comité moet worden geraadpleegd. De wijziging lost het probleem voor de gemeenten inderdaad tijdelijk op in het concrete geval van gecombineerde projecten. Elk dossier dat wordt gecombineerd, bijvoorbeeld met wegenwerken of werken van Aquafin, krijgt sowieso gedeeltelijke voorrang, maar het zou evenmin goed zijn om enkel gecombineerde projecten te subsidiëren. Gecombineerde dossiers vertrekken immers dikwijls vanuit een andere doelstelling zoals de aanleg van een nieuw fietspad, waarbij wordt onderzocht of de aanleg van nieuwe riolen geen goede zaak zou zijn. Een aantal niet-gecombineerde rioleringsaanvragen betreft een veel hogere vuilvracht per inwonersequivalent. We moeten zoeken naar een goed evenwicht.

De gecombineerde dossiers krijgen dus voorrang. Het ontwerp, de aanbesteding en de uitvoering van het project kunnen dan wel worden voortgezet – want ik wil geen verplichte verdragen opleggen aan mijn collega's en de gemeenten -, maar op voorwaarde van een prefinanciering door de gemeente.

Er zijn enkele bemerkingen bij deze handelwijze. De gemeente heeft immers geen absolute garantie dat de subsidie kan worden toegekend, omdat de budgettaire middelen voor de bijdrage ten laste van de begroting van het Vlaams Gewest nog niet werden vastgelegd. Deze ingreep heeft ook een verschuiving in de tijd tot gevolg. Hierdoor zou de situatie ontstaan dat nog in kredieten voorzien moet worden voor projecten die reeds lang zijn uitgevoerd. Als we dit toepassen, dan zitten we binnen een paar jaar in een scenario waarbij dat ik een vastlegging moet ondertekenen voor een rioleringsdie er al lang ligt. Dit heeft een debudgettering in de toekomst tot gevolg. Ik vraag me trouwens af wat de inspectie van Financiën daarover zou zeggen. Toch vind ik dat we het in een aantal gevallen wel moeten doen.

Het verlenen van subsidie is een tegemoetkoming van het gewest, het gaat dus niet om een recht. De voorgestelde wijziging ontnemt de vrijheid van de Vlaamse regering bij de opstelling van de begroting indien deze kredieten in de toekomst in nega-

Dua

tieve zin zouden worden herzien. Bijgevolg moet gezocht worden naar een reeks maatregelen die ervoor zorgen dat er een evenwicht ontstaat tussen de beschikbare middelen en de betoelaging van projecten.

Ik heb dan ook mijn administratie de opdracht gegeven dit probleem te bestuderen en binnen een korte termijn naar een concrete oplossing te zoeken die het probleem in de toekomst moet voorkomen en de huidige situatie eveneens oplost. Er zijn in deze zin verschillende mogelijkheden. Zo kan de subsidiebasis van het decreet en het besluit verengd worden zodat een kleiner aantal projecten nog in aanmerking komt voor subsidie, wat voor de gemeenten uiteraard geen aangename boodschap is. Dit kan wel een oplossing zijn om het probleem in de toekomst te voorkomen. Een andere mogelijkheid bestaat erin om de voor het subsidieprogramma ingediende dossiers voor de goedkeuring ervan door de ambtelijke commissie grondig te onderzoeken – vooral wat de geraamde bedragen betreft –, of zelfs de subsidie te koppelen aan de oorspronkelijk geraamde bedragen.

Voor de reeds technisch goedgekeurde, maar nog niet vastgelegde projecten zou in een mogelijkheid voor prefinanciering door de gemeenten kunnen worden voorzien. Dit kan slechts voor zover de procedure gevolgd wordt, dus via de indiening van een voorontwerpdossier en van een ontwerp-dossier, en voor zover de dwingende noodzaak van de verderzetting zonder goedgekeurde vastlegging door het gewest wordt aangenomen. Hiervoor zou het advies van de ambtelijke commissie kunnen worden ingewonnen. Dit voorstel zou een oplossing kunnen zijn voor de strikte timing die voor sommige dossiers geldt. Dit kan natuurlijk enkel als het om echt gecombineerde en dringende dossiers gaat. Indien voor deze oplossing gekozen wordt, zal een strikte beoordeling door bijvoorbeeld de ambtelijke commissie nodig zijn om deze prefinanciering te beperken tot de meest relevante dossiers.

Momenteel onderzoekt de administratie nog een aantal van deze mogelijkheden. Op korte termijn – dus nog voor de begrotingscontrole beëindigd is – zal ze een oplossingspakket voorleggen. Daarbij is het evident dat bijkomende middelen de meest logische oplossing zou zijn, maar ik heb u reeds de omvang van het probleem omschreven. Sowieso zullen we in het kader van de begrotingscontrole en naar aanleiding van de FFEU-verdeling een

mogelijke verhoging van de middelen onderzoeken zodat we die achterstand kunnen inhalen.

De problematiek is in ieder geval door alle leden van de regering gekend en zal bekeken worden in het kader van de begrotingsbespreking. Toch stel ik vast dat we daar met een aantal structurele problemen zitten en dat de gemeenten duidelijk zal moeten worden gemaakt dat ook zij hun deel van de verantwoordelijkheid moeten opnemen. Ik weet dat er reeds gemeenten zijn die een specifiek retributiereglement inzake riolering hebben opgesteld, maar dat is uiteraard beperkt vermits dit voor niemand een aangename zaak is.

Het aanleggen van rioleringen betekent een enorme financiële uitdaging die door de Vlaamse begroting nauwelijks te dragen is. Toch moeten we proberen de middelen voor riolering en voor subsidiëring te verhogen en heel selectief tewerk gaan bij het goedkeuren van projecten.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mevrouw de minister, sta me toe nog enkele bemerkingen te formuleren.

De stijging van de kosten van 1 tot 1,8 heeft in veel gevallen vooral te maken met de langdurigheid van de projecten. Als een gemeente een betoelagingsdossier indient waarvan de raming verkeerd blijkt te zijn, dan zou het gewest inderdaad op het eerste of aanvankelijke bedrag moeten betoelagen. Dat vind ik maar normaal, zolang dit maar binnen het tijdsbestek gebeurt. Ik heb er geen enkele moeite mee dat de gemeenten dienaangaande hun verantwoordelijkheid opnemen.

Als de overheid artikel 17 kan toepassen voor die dossiers waarvan de ambtelijke commissie de hoogdringendheid onderkent, dan moet dat voor die cases ook zo vlug mogelijk gebeuren. Ik – en met mij waarschijnlijk vele anderen – zijn er voorstander van om in het kader van de begroting 2004 meer middelen ter beschikking te stellen. U moet ook begrijpen dat ondergrondse werken voor gemeenten niet altijd interessant zijn. Dat zij ertoe gestimuleerd werden die werken uit te voeren, was vooral het gevolg van de betoelaging. Als we die vandaag zouden terugschroeven, dan zullen de gemeenten er niet langer toe geneigd zijn dat belangrijke aandeel op zich te nemen.

Ik pleit derhalve voor een wijziging of een nader onderzoek door de ambtelijke commissie van artikel 17. Ik vraag ook dat heel snel wordt getimmerd aan een oplossing voor de problematische gevallen.

Maes

Er moet in die zin uitgekeken worden naar 2004 met het oog op bijkomende betoelaging. Betoelaging aan de gemeenten mogen we zeker niet terugschreeven, want dat zou een bijzonder slecht signaal zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de databank met antennesites

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de databank met antennesites.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op 23 mei 2001 heeft het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd in verband met de problematiek van de gsm-antennes. Deze resolutie had een tweevoudige aanleiding : enerzijds de ongerustheid of onrust die telkens opduikt bij de omwonenden, en anderzijds de moeilijkheden waarmee de plaatselijke bestuursverantwoordelijken geconfronteerd worden bij dergelijke aanvragen.

Uit het uitgebreide antwoord dat u in de zomer hebt gegeven op een schriftelijke vraag naar de stand van zaken, bleek dat nog niet geweten was waar precies in Vlaanderen al die gsm-antennes opgesteld staan. Dit is trouwens moeilijk te achterhalen, want niet voor alle gsm-antennes is een verplichte bouwtoelating vereist. Immers, een antenne die de 50 meter niet overschrijdt, kan gewoon worden bijgeplaatst.

In de resolutie hadden we ook gevraagd dat we zicht zouden krijgen op het aantal en het soort antennes in Vlaanderen, en dit om aan iedereen een gevoel van veiligheid te kunnen garanderen. Er wordt bovendien gevraagd deze gegevens in te voeren in het GIS-systeem, zodat de Vlaamse overheid voortdurend een inzicht heeft in de ruimtelijke spreiding van de zendmasten. Dit zou mijns inziens een bijzonder interessant instrument beteke-

nen in het kader van de verdere ontwikkeling in deze sector.

Ik heb in verband met de plaatsing van deze antennes en over de precieze plaats ervan ook een schriftelijke vraag gesteld aan minister Van Mechelen. In zijn antwoord verwees hij naar de federale programmawet van 2 januari 2001. Artikel 92, paragraaf quinquies, van die programmawet bepaalt namelijk : 'Om het gedeeld gebruik van antennesites te vergemakkelijken wordt een databank van antennesites gecreëerd die alle relevante informatie zal bevatten om de evaluatie van sites, met het oog op het gedeeld gebruik ervan, te vergemakkelijken. Aanvragen en plannen voor nieuwe sites zullen ook op geëigende wijze in de databank worden opgenomen. Medewerking door de operatoren aan de uitbouw en het gebruik van de databank van antennesites is verplicht'.

Er werd in die zin een instituut opgericht dat deze databank zal beheren. Dat instituut zal elke eerste werkdag van elk kwartaal door de verschillende partners van deze gegevens op de hoogte worden gebracht.

Toen ik dat las, dacht ik dat ik eindelijk zou weten waar nu precies overal antennes staan. Maar ik had toen nog niet het laatste zinnetje gelezen in het antwoord van minister Van Mechelen : 'Het lijkt me dan ook aangewezen u, met het oog op het bekomen van betreffende informatie inzake deze databank, te verwijzen naar federaal minister Daems of het BIPT'.

Ik heb vervolgens – op 17 december 2002 om precies te zijn – als parlements lid een brief geschreven naar het BIPT. Op 24 januari 2003 ontving ik van het BIPT een antwoord. Ik citeer daaruit : 'De onderhavige databank is tot stand gekomen en wordt uitgebaat in het kader van een door de drie gsm-operatoren opgerichte VZW, namelijk RISS of Radio Infrastructure Site Sharing, en dit bij toepassing van artikel 92 quinquies, paragraaf 6, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische bedrijven, gewijzigd door de programmawet van 2 januari 2001'. Verder wordt in dat antwoord het doel uitgelegd en wordt daaraan toegevoegd dat die databank geen publiek karakter heeft.

Verder in die brief lees ik : 'Het is nochtans mogelijk om een gebruiker van die databank te worden mits het verkrijgen van het statuut van 'toegetroden lid' dat vastgelegd is in de statuten van de voornoemde VZW. In dit opzicht dient opgemerkt te worden dat de Vlaamse overheid, die bevoegd is

Van Cleuvenbergen

voor ruimtelijke ordening, tot nu toe geen aanvraag heeft ingediend voor het verwerven van dit statuut in de VZW in kwestie'.

Daaruit concludeer ik dat de Vlaamse overheid nog niet over die informatie, die nochtans vrij gemakkelijk te achterhalen is, beschikt. Die informatie is immers broodnodig. Mevrouw de minister, u bent in deze aangelegenheid coördinerend minister. Kloppen al deze gegevens volgens u? Hoe kan de Vlaamse regering de door het parlement goedgekeurde resolutie dan uitvoeren? Hoe dacht u die resolutie dan toch te kunnen uitvoeren? Zou het niet zinvol zijn om u aan te sluiten bij de VZW en aldus zicht te krijgen op het geheel van de antennes zodat die opgenomen kunnen worden in het GIS-systeem?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is inderdaad vooral een zaak van ruimtelijke ordening, maar ik heb wel alle relevante informatie verzameld omdat wij nogal intensief bezig zijn met de problematiek van de gsm-masten.

Bij resolutie 418 van het Vlaams Parlement van 23 mei 2001 werd aan de Vlaamse regering inderdaad gevraagd om 'de databank van antennesites zoals die verplicht wordt gemaakt door het BIPT met alle inplantingsplaatsen van antennes en hun karakteristieken in te voeren in het GIS-systeem, zodat de Vlaamse overheid voortdurend inzicht heeft in de ruimtelijke spreiding van de zendmasten'.

Uit informatie van de administratie Ruimtelijke Ordening blijkt dat in het kader van de regelgeving op het gedeelde gebruik van de antennesites voor radiocommunicatienetwerken, de operatoren een gemeenschappelijk databanksysteem moeten opzetten waarin alle essentiële kenmerken van hun antennesites moeten worden opgeslagen. U hebt in dit verband zelf reeds verwezen naar de programawet van 2 januari 2001, en meer bepaald naar het toevoegen van artikel 92 quinquies, paragraaf 6. Het BIPT heeft aan de drie gsm-operatoren gevraagd het initiatief te nemen om zo'n databank op te zetten. Met dit doel is de VZW RISS – Radio Infrastructure Site Sharing – opgericht.

De databank is onlangs operationeel geworden. Op 17 januari jongstleden is op het Vlaams Overlegplatform Telecomcode afgesproken dat de Vlaamse overheid een verzoek zou indienen bij de VZW

RISS om toegang te krijgen tot de databank. Dit verzoek is onlangs ingediend door de administratie Ruimtelijke Ordening, mede namens de Aministratie. Er wordt nu gewacht op een reactie van de VZW RISS.

Bij de invoering van een meldingsplicht, zoals bepaald in uitwerking van de resolutie van het Vlaams Parlement van 23 mei 2001, moet ook voor bestaande antennes een melding gebeuren. Op basis daarvan zal de Vlaamse overheid op termijn over een volledige inventaris beschikken. Op die manier kunnen we dan de twee databanken aan elkaar koppelen.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuwe Europese richtlijn aangaande het verbod op geïmpregneerd hout

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuwe Europese richtlijn aangaande het verbod op geïmpregneerd hout.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, vele houtsoorten behoeven een impregnatie. Dit houdt in dat het hout met behulp van chemische middelen wordt verduurzaamd. Reeds jaren voert een ingenieur uit Nederland een verbeterde strijd om het gebruik van geïmpregneerd hout te verbieden. Volgens ingenieur Ad van Rooij is het gebruik van geïmpregneerd hout dat in contact komt met de menselijke huid levensgevaarlijk, ja zelfs kankerverwekkend. Na een strijd van meer dan 15 jaar heeft de Euro-

Van den Eynde

pese Commissie op 6 januari 2003 deze ingenieur gelijk gegeven en een nieuwe richtlijn uitgevaardigd die een verbod zou inhouden op het gebruik van geïmpregneerd hout op allerhande toepassingen. Dit geldt onder meer voor woningbouw en huishoudelijk gebruik, voor landbouwdoeleinden en voor elke toepassing waar het hout in aanraking kan komen met grondstoffen of afgewerkte producten die bedoeld zijn voor menselijke en/of dierlijke consumptie, en in zeewater.

Deze Europese richtlijn is een bijzondere maatregel die toch niet zonder enig gevolg zal zijn voor het beleid, maar ook voor de houtsector in ons land. De houtsector in ons land is wel degelijk op de hoogte van de richtlijn en is reeds jaren op zoek naar een alternatief voor het gevaarlijke arseen dat bij het impregneren van hout wordt gebruikt.

Mevrouw de minister, ik wil hier toch wel een duidelijk antwoord op verschillende vragen om de onrust en twijfels bij zowel de sector als de eigenaars van speeltoestellen weg te nemen.

Hebt u terzake reeds maatregelen getroffen of werd terzake reeds overleg gepleegd met uw Vlaamse, maar ook met uw federale collega's om na te gaan op welke manier men die Europese richtlijn op verschillende beleidsdomeinen zal implementeren ?

Bovendien stel ik me toch ook vragen over de verwerking van het geïmpregneerd afvalhout. Op welke manier zullen de werknemers die op de gemeentelijke containerparken instaan voor de inzameling van afvalhout, geïnformeerd worden over welke soort houtafval wordt aangeleverd ? Hoe wordt dit hout herkend met het oog op sortering ? Hoe moet het dan ingezameld en nadien aangeleverd worden voor verwerking ?

Werd reeds een studie gemaakt over de verwerking van houtafval ? Bestaat er reeds een houtafvalplan ?

Op welke manier zal de overheid haar informatieplicht vervullen om onrust, maar ook desinformatie over het verbod tot gebruik van geïmpregneerd hout te voorkomen ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil er eerst op wijzen dat het om een heel recente richtlijn gaat die pas begin 2003 werd goed-

gekeurd. Dit neemt echter niet weg dat we reeds een aantal zaken hebben gedaan en we het startschot hebben gegeven voor de implementatie van die richtlijn.

Tot op heden heeft er alleen nog maar een informeel contact plaatsgevonden met de diensten van federaal minister Tavernier. De bevoegdheidsverdeling inzake deze richtlijn werd echter op de agenda geplaatst van de volgende bijeenkomst van de stuurgroep Chemische Stoffen, een vergadering met vertegenwoordigers van de verschillende gewesten en de federale overheid waar het productiebeleid van de federale overheid besproken wordt en waar het standpunt van België bepaald wordt inzake de internationale regelgeving over chemicaliën. Mede op basis van dit overleg zullen de betrokken overheden instaan voor de tijdige en volledige omzetting van de richtlijn.

Voor het Vlaams Gewest wordt in de implementatie van de bepalingen van richtlijn 2003/2/EG voorzien in een voorontwerp van wijziging van het Vlaamse decreet over de houtverduurzamingssector. Het verminderd gebruik van houtbeschermingsmiddelen zal een structurele bijdrage leveren aan de beleidsdoelstellingen inzake vermindering van bestrijdingsmiddelen via de doelgroepen industrie en burgers. Voor ons is de sector van de houtverduurzaming steeds een apart item geweest binnen het pesticidenreductieprogramma. De belangrijkste bijdrage van de industrie zit immers in die relatief beperkte sector.

Containerparken zijn de hoeksteen van de selectieve inzameling. De personeelsleden van de containerparken moeten de mensen met raad en daad bijstaan. Hun taak is uitgegroeid tot een complexe opdracht : ontvangen van de bezoeker, toezicht op het correcte sorteergedrag, informatie bezorgen over het hoe en waarom van afval sorteren, enzovoort. De containerparkwachters worden steeds beter getraind en geïnformeerd. Zo worden opleidingen georganiseerd door de VDAB of door de intercommunales. Ter ondersteuning van de opleidingen kan tijdens de planperiode van het uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 het handboek Containerparken van de OVAM geactualiseerd worden. De door u aangehaalde problematiek zal daarbij met bijzondere aandacht worden bekeken.

Ik wil in dit verband nog melden dat we volop bezig zijn met het selectieve sloopbestek. In dat kader is het houtafval en het apart inzamelen van de verschillende soorten houtafval uiteraard heel belangrijk. In elk geval is het essentieel dat het

Dua

houtafval in verschillende fracties wordt ingezameld, zodat er een onderscheid kan worden gemaakt. Wanneer het houtafval niet afzonderlijk van het grofvuil wordt ingezameld, wordt het natuurlijk veel moeilijker. Dan moet het grofvuil eerst afgevoerd worden naar een sorteerinstallatie waar het houtafval wordt afgescheiden. Er wordt in elk geval naar gestreefd om houtafval op het containerpark afzonderlijk in te zamelen, en waar het kan ook in verschillende soorten fracties.

Eén container voor houtafval is in principe dus niet voldoende. Onbehandeld houtafval kan zonder problemen gerecycleerd worden. Met gevaarlijk behandeld houtafval is dit niet het geval. Om de kwaliteit van de ingezamelde houtafvalfracties te kunnen waarborgen, is er minstens een scheiding nodig tussen de groep niet-gevaarlijk behandeld houtafval en onbehandeld houtafval enerzijds en de fractie gevaarlijk behandeld houtafval anderzijds.

Ook volgens het afvalstoffendecreet is een scheiding tussen deze twee soorten noodzakelijk. Onderzoek zal nu nog moeten uitwijzen op welke wijze we voor verduurzaamd hout dat onderscheid kunnen maken. Is het nu gevaarlijk afval of is het niet-gevaarlijk afval? Dat is dus zeker niet eenvoudig.

De verschillende fracties houtafval worden in verschillende containers opgeslagen. Er worden strenge eisen opgelegd voor het gevaarlijk houtafval. Deze containers moeten opgesteld zijn op een vloeiendvloer, die bestaat uit een betonnen of gelijkwaardige verharding met een afwateringssysteem.

De VITO voert momenteel in opdracht van de OVAM een studie uit waarin een inventarisatie, vergelijking en evaluatie van de milieureglementering betreffende de houtverbranding in Vlaanderen en Europa worden gemaakt. Deze studie zit momenteel in de eindfase.

Momenteel wordt er gewerkt aan een houtafvalplan. Hierin wordt eerst een analyse van de huidige situatie inzake inzameling en verwerking gemaakt, waarna deze vergeleken wordt met de uitgangspunten en de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid, maar ook met het energie- en preventiebeleid. Hieruit moeten dan initiatieven komen die gericht zijn op het beheersen van de houtafvalstromen in de verschillende sectoren. We verwachten dat het

openbaar onderzoek inzake dit houtafvalplan midden 2003 kan starten.

De verkoop van met arseen verduurzaamd hout is een federale bevoegdheid, waardoor ook het leveren van informatie over het gebruik van het product een federale bevoegdheid is. Concreet wordt dit ingevuld door te voorzien in een voldoende duidelijke etikettering. Zo moet bij de verkoop van het verduurzaamd hout de volgende tekst worden vermeld: 'Uitsluitend voor professionele en industriële toepassingen.' Verder moet het op de markt gebrachte hout ook een label dragen met de volgende tekst: 'Draag handschoenen bij het omgaan met dit hout. Draag een stofmasker bij het zagen of anderzijds bewerken van dit hout. Afval van dit hout moet worden behandeld als gevaarlijk afval en moet worden afgegeven aan een erkend verwijderaar.'

Naar aanleiding van de geplande Vlarem-wijziging is het ten slotte ook de bedoeling om daar een informatiecampagne aan te koppelen voor het brede publiek. We zitten hier echter wel pal op de grens tussen de federale en de gewestelijke bevoegdheid.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Dat bevoegdheidsaspect was uiteraard ook de moeilijkheid in mijn vraagstelling. Ik ben ervan overtuigd dat u in het overleg zeker uw bijdrage zult leveren als het gaat over de veiligheid voor speeltoestellen. Daar is er echt wel een belangrijke informatieplicht om de onrust te voorkomen die zou kunnen ontstaan bij het bekendmaken van de maatregel. Ik zal dit dossier zeker verder van nabij blijven volgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verstoring door luchtballons en gemotoriseerde parapentes in speciale beschermingszones

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vertriest tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ver-

Voorzitter

storing door luchtballons en gemotoriseerde parapentes in speciale beschermingszones.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de natuurgebieden worden steeds meer gebruikt door verschillende gebruikers. Op zich is het natuurlijk een goede zaak dat mensen kunnen gaan wandelen in de natuurgebieden. Daar zijn ook geen problemen mee. Er is echter wel een stijgend probleem met de harde recreatie van de gemotoriseerde sporten zoals motorcross.

Er is ook steeds meer een probleem met luchtballons en gemotoriseerde parapentes die laag over die gebieden vliegen. Zeker voor de speciale beschermingszones brengen ze heel wat verstoring met zich mee. Er is om te beginnen de verstoring van het wildbestand. Nog erger is natuurlijk de verstoring van de broedende vogels. Niet alleen het broedsel wordt verstoord, ook put het de vogels uit, die keer op keer schrikken, opvliegen en zodoende hun reserves opgebruiken.

Daarom werd in het decreet op het natuurbehoud – namelijk in artikel 35, paragraaf 2 – nadrukkelijk het volgende bepaald : 'Binnen de natuurreservaten is het verboden, behoudens ontheffing in het goedgekeurd beheersplan, het terrein op geringe hoogte te overvliegen of er te landen met vliegtuigen, helikopters, luchtballons en andere luchtvaartuigen van om het even welke aard.'

Er bestaat dus reeds een juridische basis om op Vlaams niveau bepaalde gebiedsgerichte restricties op te leggen. Via uitvoeringsbesluiten kan hieraan verdere invulling gegeven worden, bijvoorbeeld aan het begrip 'geringe hoogte'.

Een vergelijking met Nederland leert dat de situatie daar al verder is geëvolueerd. Er zijn daar een aantal maatregelen uitgevaardigd om in de specifieke beschermingszones aanvullende beperkingen op te leggen. In Nederland geldt ook een minimumvlieghoogte van 300 meter boven bebouwd gebied en van 150 meter hoogte boven niet-bebouwd gebied, zoals natuurgebieden.

Daarnaast bestaat er een kaart met daarop de 54 belangrijke vogelgebieden waarvoor geldt dat de Rijksluchtvaartdienst ten sterkste aanraadt deze niet beneden de 300 meter hoogte te overvliegen. Het betreft hier dus geen verbod, behalve voor de

ULM's. Het advies is in de eerste plaats bedoeld om aanvaringen tussen luchtvaartuigen en vogels te voorkomen. Bovendien treedt er bij het opvolgen van het advies minder verstoring voor de vogels op.

Mevrouw de minister, er is al een juridische basis. Op welke termijn zult u daaraan een meer concrete uitvoering geven via een uitvoeringsbesluit ? Op welke termijn zal dat mogelijk zijn ? We staan nu aan het begin van een broedseizoen. Het zou dus wel goed zijn als dat uitvoeringsbesluit er zo snel mogelijk zou komen.

Niet alle gemeenten hebben te maken met die situatie. Een aantal betrokken gemeenten vraagt zich af of ze de bevoegdheid hebben om op eigen houtje een politiereglement uit te vaardigen, verwijzend naar het decreet natuurbehoud en de vogelrichtlijn, waarbij ze regels kunnen opnemen met betrekking tot het gebruik van luchtvaartuigen en de daaruit voortvloeiende verstoring aan het broeden en wildbestand in speciale beschermingszones, in het bijzonder wat betreft de vogelrichtlijn.

Vroeger zijn er daarover al uitspraken gedaan en toen waren de gemeenten daar niet voor bevoegd. Toen was er echter ook geen decreet op het natuurbehoud, dat die juridische basis heeft gelegd. Ik stel deze vraag omdat ik ervan uitga dat gemeenten vaak sneller op dergelijke situaties kunnen inspelen dan het Vlaams Gewest.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw Vertriest heeft al verwezen naar het decreet natuurbehoud, waarin de mogelijkheid van een aantal verbodsmaatregelen is opgenomen. In het ontwerp van besluit houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid, dat door de Vlaamse regering op 19 juli 2002 principieel werd goedgekeurd, is in de mogelijkheid voorzien om het opstijgen en landen van luchtvaartuigen te regelen in die gebieden waar dit een nefaste invloed kan hebben op de natuurwaarden. Het ligt nu bij de Raad van State, maar allicht zal het binnenkort definitief goedgekeurd worden.

Het probleem van de verstoring door luchtvaartuigen van natuurwaarden wordt in het natuurbeleid dus wel degelijk onderkend. Het zijn in hoofdzaak vogels die hinder kunnen ondervinden van laag overvliegende of zelfs landende luchtvaartuigen, zoals luchtballons, ULM's, gemotoriseerde parapentes en dergelijke meer. Meer bepaald in de gebieden waar belangrijke aantallen vogels overwin-

Dua

teren of kwetsbare en verstoringsgevoelige soorten broeden, kunnen deze vormen van verstoring een nefaste impact hebben. We moeten dus zeker na gaan hoe we dit probleem kunnen aanpakken.

Binnen de diensten is men daar volop mee bezig, maar de vaststelling blijft natuurlijk dat het Bestuur der Luchtvaart als enige instantie de bevoegdheid heeft om het luchtruim in ons land echt te regelen. Daarom heeft de afdeling Natuur van de Aminoal reeds contacten gelegd met het Bestuur der Luchtvaart om na te gaan hoe we deze zaak in de praktijk kunnen regelen.

Internationaal worden de geldende regels voor het luchtruim van een land opgenomen in een AIP, wat staat voor Aeronautical Information Publication. Dit is een internationale publicatie. Alle bestuurders van luchtvaartuigen moeten zich daaraan houden. Om effectief toepasbaar te zijn, moeten eventuele luchtruimbepalende maatregelen hierin opgenomen worden. Hiertoe moet een aanvraag worden ingediend bij het Bestuur der Luchtvaart. Die aanvraag moet uiteraard vergezeld gaan van een goede motivatie. Het is dan het Bestuur der Luchtvaart – eventueel na bijkomend overleg met andere partners, zoals de militaire overheid – dat hierover beslist.

Met het Bestuur der Luchtvaart werd afgesproken om gebieden waarvoor vanuit natuurbehoudsoogpunt luchtruimbepalende maatregelen zouden moeten worden genomen, op kaart te zetten, vergezeld van een goede motivatie. Het Bestuur der Luchtvaart wil hier constructief aan meewerken en is werkelijk bereid om daar gevolg aan te geven. De afdeling Natuur heeft de nodige stappen hiervoor ondernomen. In samenwerking met het Instituut voor Natuurbehoud worden kaarten voorbereid met een eerste selectie van de desbetreffende gebieden. Op basis van dat kaartmateriaal kunnen we dan opnieuw een overleg starten met het Bestuur der Luchtvaart.

Gezien de complexiteit van deze materie is het mijn wens deze problematiek op te lossen in samspraak met het Bestuur der Luchtvaart en met federaal minister Durant. Zo worden de oplossingen onmiddellijk geïntegreerd in het beleidsdomein dat hiervoor bevoegd is. Het is bijgevolg dan ook niet echt nodig om nog een apart uitvoeringsbesluit daarover te maken. We kunnen immers alleen maar herhalen wat we eigenlijk al in het decreet en in het uitvoeringsbesluit hebben gezegd.

Nu richten we ons dus in de eerste plaats op dat internationale reglement.

Dan was er uw vraag in verband met de gemeenten. Gezien de complexiteit van de materie lijkt het ons wenselijk om deze problematiek op een meer gecoördineerde wijze aan te pakken. Daarom zouden we veeleer de volgende suggestie willen meegeven. Als er gemeentebesturen zijn die echt dringend initiatieven willen nemen, dan kunnen ze een aanvraag indienen bij de afdeling Natuur. Mijn diensten zullen er dan voor zorgen dat dit mee wordt opgenomen in het kaartmateriaal dat we zullen bespreken met het Bestuur der Luchtvaart.

We zullen natuurlijk moeten afwachten hoe de zaken zullen evolueren. Men zegt me dat het goed verloopt. Als zou blijken dat het op de lange baan wordt geschoven, zullen we misschien andere maatregelen moeten nemen. Voorlopig hebben we echter voor deze werkwijze gekozen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mevrouw de minister, ik dank u voor dit antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlarementering voor crematoria in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlarementering voor crematoria in Vlaanderen.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ook al is er een toename merkbaar in het aantal crematies dat in Vlaanderen wordt uitgevoerd, toch wil ik hier het dossier van de crematoria in Vlaanderen niet emotioneel benaderen. Ik wil het dossier echt technisch benaderen. Mijn vraag is vooral gebaseerd op de bezorgdheid over de dioxinebronnen in Vlaanderen, waarvoor ook de crematoria in Vlaanderen verantwoordelijk zijn of waren.

Van den Eynde

De afvalverbrandingsovens in Vlaanderen hebben hierdoor in het verleden een slechte reputatie gekregen. Dat was onder meer door die te hoge dioxine-uitstoot, waardoor sommige afvalverbrandingsovens inmiddels al gesloten werden. Dit is gebeurd terwijl enkele crematoria in Vlaanderen eveneens een enorme dioxine-uitstoot kenden, maar niet met sluiting bedreigd werden, vermits de norm van 0,1 nanogram TEQ/Nm³ voor crematoria pas vanaf 1 januari 2003 van toepassing zou zijn.

In oktober 2001 was de toestand bij een aantal crematoria in Vlaanderen nog zeer slecht. Op de zes crematoria waarvan toen gegevens bekendgemaakt werden, bleek dat maar één crematorium – namelijk het crematorium in Hasselt – voldeed aan de vooropgestelde norm die voor afvalverbrandingsovens van toepassing was. De toestand bij de vijf andere – zijnde Lochristi, Vilvoorde, Turnhout, Brugge en Wilrijk – was slecht tot zeer slecht. De crematoriumuitbaters waren zich bewust van het probleem en werden ook aangemaand om een aantal maatregelen te nemen om de uitstoot te beperken in afwachting van de bouw van nieuwe installaties.

Ondertussen is de nieuwe norm reeds van toepassing op de crematoria in Vlaanderen. In Wilrijk, waar er vier ovens in gebruik zijn, blijkt nu op basis van mijn informatie dat drie ovens reeds voldoen aan die nieuwe norm. Bij één ovenlijn waren er bij de mensen van de Milieu-inspectie toch nog enige twijfels. Daarom heb ik de volgende vragen.

Werd inmiddels al door alle crematoria in Vlaanderen voldaan aan de nieuwe norm die vanaf 1 januari 2003 van toepassing is? Wat zijn de resultaten die door de Milieu-inspectie werden uitgevoerd? Worden er nog ergens problemen vastgesteld en op welke manier zal men hieraan dan een oplossing kunnen bieden? Geldt deze nieuwe norm ook voor dierencrematoria, en wat is daar de stand van zaken?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, we hebben op heel korte termijn toch wel een heel goede evolutie meegemaakt in deze sector. De sanering van de crematoria werd op een soortgelijke manier aangepakt als de sanering van de afvalverbrandingsovens.

Crematoria waren aanvankelijk evenwel niet als hinderlijke inrichting ingedeeld. Dat is dan gewij-

zigd. Met ingang van 1 mei 1999 werden ze milieuvergunningplichtig gemaakt. Er werden dan sectorale milieuvoorwaarden in het Vlareem ingeschreven. Het ging om dezelfde voorwaarden als voor de afvalverbrandingsinstallaties, namelijk 0,1 nanogram TEQ/Nm³. Deze voorwaarden gingen in theorie in op 1 mei 1999, maar er was wel in een overgangperiode voorzien. In feite moeten alle crematoria per 1 januari 2003 aan die strenge voorschriften voldoen.

Momenteel hebben vijf van de zes crematoria via metingen aangetoond dat de dioxine-uitstoot van al hun ovens ruim voldoet aan de grenswaarde. Na aanpassing van de installaties lieten de exploitanten zelf in de loop van 2002 metingen uitvoeren in het kader van de verplichte zelfcontrole.

Alle meetresultaten bij de ovens in Vilvoorde, Hasselt, Lochristi en Brugge lagen ruim lager dan 0,1 nanogram TEQ/Nm³. In Wilrijk was dit het geval bij drie van de vier ovens. Bij de vierde oven was de meetwaarde 0,15 nanogram TEQ/Nm³.

In Turnhout zijn er officieel nog geen resultaten bekend van de metingen begin januari 2003. Volgens een mondelinge mededeling van de exploitant lag de meetwaarde op de ene oven ruim lager dan de grenswaarde. De meetwaarde op de andere oven is nog niet bekend. De Milieu-inspectie volgt de dossiers op de voet.

In Turnhout konden de aanpassingen aan één van de twee ovenlijnen niet voor 1 januari 2003 worden voltooid. De exploitant stelde in afwachting van de afwerking van de rookgaszuivering deze ene lijn ook buiten gebruik. Ondertussen zijn deze werken beëindigd en werd ook op deze lijn op 18 februari 2003 een meting uitgevoerd. Er wordt nog gewacht op de resultaten daarvan.

In Wilrijk werd op één ovenlijn in november 2002 dus een dioxineconcentratie van 0,15 nanogram TEQ/Nm³ gemeten. Rekening houdend met de meetnauwkeurigheid ligt dit net boven de emissiegrenswaarde. De exploitant liet op kosten en op initiatief van de constructeur van de oven begin januari een nieuwe meting uitvoeren. Er werd aan de afdeling Milieu-inspectie mondeling meegedeeld dat het meetresultaat nu 0,1 nanogram TEQ/Nm³ bedroeg. In die zin zit dat dus wel goed, maar toch ligt het nog iets hoger dan de andere ovenlijnen. Er wordt dan ook verder onderzocht waarom deze ovenlijn een hogere uitstoot vertoont dan de andere ovenlijnen.

Dua

Dierencrematoria zijn volgens het Vlarem ingedeeld bij de afvalverbrandingsinstallaties. Dit betekent dat de bestaande installaties reeds vanaf 1 januari 2001 moesten voldoen aan de emissiegrenswaarde van 0,1 nanogram TEQ/Nm³.

In Lummen lag het meetresultaat beneden de 0,01 nanogram TEQ/Nm³. In Zandhoven bedraagt dit 0,15 nanogram TEQ/Nm³. In Boom bedraagt het 0,96 nanogram TEQ/Nm³. We zitten dus wel goed.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik moet daar eigenlijk niets aan toevoegen. De resultaten zijn spectaculair verbeterd. Ik denk dat we het alleen maar kunnen toejuichen dat de sector zich uiteindelijk toch zo bewust is geworden van de nood die er was aan enorme verbeteringen. Misschien dat er op die manier dan toch een oplossing kan worden gevonden voor de dioxineproblematiek in bepaalde omgevingen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11 uur.*
